

Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren over emissieloze stallen, ingediend op 26 oktober 2021, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 16 november 2021 (2869668).

Inleiding vragen: Na de rechtbank Noord-Nederland heeft nu ook de rechtbank Midden-Nederland geoordeeld dat de zekerheid ontbreekt dat emissiearme melkveestallen daadwerkelijk de lagere uitstoot halen zoals vastgelegd in de Rav (Regeling ammoniak en veehouderij) en dat de Rav-emissiefactoren voor deze stallen daarom niet zonder nadere onderbouwing gehanteerd kunnen worden bij het verlenen van natuurvergunningen dan wel bij het intern salderen met natuurvergunningen. Daarom stel ik de volgende vragen aan het college van GS:

1. Hoeveel natuurvergunningen heeft u in 2021 verleend voor melkveebedrijven waarbij Rav-emissiefactoren gehanteerd zijn voor emissiearme stalsystemen, en meent u dat deze standhouden indien onderwerp van een juridische procedure? Zo ja, waarom?

Antwoord: Er zijn in 2021 in totaal 12 positieve weigeringen verleend, waarvan 5 voor melkveebedrijven. Geen enkele positieve weigering betrof een bedrijf met emissiearme stalsystemen. Gezien de recente uitspraken van de rechtbanken is het aannemelijk dat een besluit door de Rechtbank kan worden vernietigd indien deze aangaande de werking van de emissiearme stalsystemen voor de rechter zou worden gebracht. Het is nog onbekend of deze vernietiging ook in hoger beroep bij de Raad van State stand houdt of dat de Raad van State wél voldoende vertrouwen heeft in de waarden van de Regeling Ammoniak en Veehouderij. Tot nu toe heeft de Raad van State deze waardes altijd geaccepteerd.

2. Hoeveel aanvragen natuurvergunning voor melkveebedrijven heeft u in 2021 afgewezen in verband met intern salderen, en wat was hiervan de reden?

Antwoord: Er zijn in 2021 géén aanvragen afgewezen. Er zijn wel aanvragen geweigerd, maar dat betrof de zogenaamde positieve weigeringen omdat intern salderen vergunningvrij is.

3. In bovenstaand artikel valt te lezen: "In Friesland, Limburg en Gelderland werd volgens het artikel de afgelopen 2,5 jaar zo'n 350 keer toestemming gegeven om uit te breiden. Van honderd uitbreidingsaanvragen in Gelderland is niet precies bekend hoe die zijn afgehandeld, 105 andere zaken zijn „nog in behandeling". In Zeeland, Drenthe en Noord-Holland ging het in totaal om zo'n tien uitbreidingen. Flevoland en Overijssel verstrekten ook na herhaaldelijk aandringen geen informatie." Waarom verstrekt Flevoland deze informatie niet? Hoe draagt dit bij aan een transparant bestuur en een transparante overheid?

a. Kunt u de betreffende informatie binnen de kortst mogelijke tijd alsnog doen toekomen aan PS?
b. Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Dat Flevoland de informatie niet heeft aangedragen is wat kort door de bocht gesteld. Uit tijd- en kostenoverweging hebben wij verwezen naar de online publicaties waarin de gevraagde informatie te vinden is. Wij hebben geen systeem waar deze informatie uit te halen valt en zouden anders zelf de beschikkingen door moeten lopen, net zoals de journalisten dat ook hadden kunnen doen. Wij zullen de betreffende informatie alsnog achterhalen en analyseren of hier verdere actie op noodzakelijk is.

4. Is er overlegd met de rijksoverheid en andere provincies naar aanleiding van de hierboven bedoelde rechterlijke uitspraken over het gebruik van Rav-emissiefactoren bij het beoordelen van de gevolgen voor Natura 2000-gebieden? In hoeverre wordt een gezamenlijke lijn gevolgd?

Antwoord: Er vindt zeer regelmatig overleg plaats, zowel interprovinciaal als interbestuurlijk, over deze en andere uitspraken. Daarbij is gezamenlijk de lijn gekozen om vooralsnog de RAV-emissiefactoren te accepteren zolang er nog géén jurisprudentievormende uitspraken zijn van de Raad van State. Er is door de bevoegde gezagen waarbij de uitspraken door de rechtbank zijn gedaan ook hoger beroep aangetekend. Een uitspraak van de Raad van State is daarmee op relatief korte termijn te verwachten. Er is echter nog geen zittingsdatum gepland.

PROVINCIE FLEVOLAND

5. Blijft u bij de beoordeling dat waar sprake is van intern salderen bij melkveebedrijven, de Rav-emissiefactoren voor emissiearme stallen gehanteerd kunnen worden?

a. Zo ja, kunt u toelichten hoe u daarmee zult voldoen aan uw plicht om wetenschappelijke zekerheid te verkrijgen over de gevolgen daarvan voor Natura 2000 gebieden?

b. Zo nee, kunt u toelichten wat daarvan de gevolgen zijn voor aangevraagde positieve afwijzingen én voor handhavingverzoeken voor situaties waarin intern gesaldeerd wordt op basis van de Rav-emissiefactoren?

Antwoord: Aan het vaststellen van een emissiefactor in de Regeling Ammoniak en Veehouderij gaat een wetenschappelijke procedure vooraf inclusief metingen bij veehouderijen met een proefstalstatus. De verantwoordelijkheid voor de procedure en de vastgestelde emissiefactoren ligt bij de Minister van I&W. Er is een gezamenlijk vertrouwen in het oordeel van de Minister gesteld en de genoemde onderzoeken vormen vooralsnog onvoldoende aanleiding om de vergunningverlening op dit punt stil te leggen. Wij volgen hierin de interprovinciaal vastgestelde handelingslijn. Van belang is ook duidelijkheid te verkrijgen over welke stalsystemen het betreft en of dit debet is aan het stalsysteem of het gebruik ervan. In het geval van het laatste is er namelijk geen sprake van een foutieve emissiefactor. Indien de emissiefactoren foutief blijken zal de Regeling Ammoniak en Veehouderij hierop aangepast worden.

6. Bent u voornemens de provinciale Beleidsregel salderen stikstof te herzien op basis van bovengenoemde uitspraken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, zie antwoorden 4 en 5.

7. Kunt u met zekerheid stellen dat de door u genomen besluiten gebaseerd op emissiearme stalsystemen niet leiden tot een hogere emissie en depositie, en waarop baseert u dit? Is hier sprake van feitelijkheden of aannames?

a. Betrek bij uw antwoord graag ook de antwoorden van demissionair-minister Schouten op vragen van Kamerlid Vestering, waarin Schouten toegeeft dat deze stalsystemen in de praktijk niet zoals gewenst presteren.

Antwoord: Bij het berekenen van deposities is er altijd sprake van aannames. Dit geldt niet alleen voor reductiepercentages, maar ook voor de emissies zonder reductie, de verspreiding van die emissies in de lucht en de manier waarop deze weer deponeren. Aannames zijn inherent aan het systeem en de modellering. Daarbij wordt altijd de beste stand der techniek en wetenschappelijke kennis aangehouden om de variatie die volgt uit het gebruik van aannames zoveel mogelijk te verkleinen. Dit is ook de reden dat de emissiefactoren in de Regeling Ammoniak en Veehouderij met regelmaat worden aangepast en het rekensysteem (AERIUS Calculator) ook jaarlijks wordt aangepast.

De Minister geeft in haar antwoorden aan dat een aantal stalsystemen in de praktijk niet lijken te presteren zoals gewenst, maar dat er vooralsnog geen reden is om aan te nemen dat dit gaat leiden tot stijgingen. Wij volgen deze lijn. Er zijn voldoende andere beperkende factoren. In het geval van de melkrundveehouderij betreft dat bijvoorbeeld de fosfaatrechten. Dit beperkt de omvang van de melkrundveestapel, waardoor iedere reductie van de emissies van melkvee – ook als deze reductie beperkter blijkt dan gehoopt – zorgt voor een reductie van de emissies van de totale melkrundveestapel. Uiteraard vragen de onderzoeken die duiden op tegenvallende resultaten wel om opvolging, maar deze vindt ook plaats onder regie van het Rijk.

8. Kunt u aangeven welke gevolgen de hierboven genoemde rechterlijke oordelen hebben voor het legaliseren van PAS-melders? Wordt de benodigde stikstofruimte bepaald op basis van Rav-emissiefactoren voor emissiearme vloeren of wordt, om wetenschappelijke zekerheid te verkrijgen, de benodigde stikstofruimte gebaseerd op de onomstreden Rav-emissiefactor voor traditionele melkveestallen? De Rechtbank Midden-Nederland oordeelde tevens dat voor ieder individueel bedrijf onderzocht moet worden of een vergunning nodig is voor het weiden van koeien.

Antwoord: In het legalisatieprogramma voor PAS-melders wordt de zelfde vergunningpraktijk gehanteerd als voor reguliere aanvragen. Zolang de vergunningpraktijk niet wordt gewijzigd op basis van de uitspraken, zijn er dus ook geen gevolgen voor het legalisatieprogramma.

9. Welke gevolgen verbindt u aan bovengenoemd rechterlijk oordeel?

PROVINCIE FLEVOLAND

Antwoord: Zoals aangegeven onder antwoord 4 wordt er interbestuurlijk voor gekozen om geen gevolgen te geven aan het rechterlijk oordeel tenzij deze in hoger beroep wordt bevestigd. Dit geldt ook voor de lijn met betrekking tot beweiden. Daarbij geeft de rechter ook aan de conclusie van de commissie Remkes te volgen dat het beweiden van vee altijd beter is voor de totale stikstofuitstoot dan koeien op stal houden.

10. Bent u het met de Partij voor de dieren eens dat weidegang, mét de bijbehorende emissie, uit dierenwelzijnsoogpunt de voorkeursvorm van bedrijfsvoering is? En dat deze niet zomaar vervangen mag worden door permanent opstallen ook al zou hiermee emissiewinst behaald worden?

Antwoord: Weidegang wordt door de overheid om meerdere redenen gestimuleerd, zoals beperking van emissies, dierenwelzijn en de beleving van het landschap. Het is echter aan de ondernemer om te bepalen wat voor het bedrijf de beste bedrijfsvoering is en de ondernemer is daar vrij in zolang deze zich houdt aan de wettelijke afspraken.

Veel nieuwe emissiearme technieken worden ingezet om de aantallen dieren op bedrijven te maximaliseren, en niet zozeer voor emissiereductie met behoud van bestaande dieraantallen.

11. Bent u het met ons eens dat dit een averechts effect heeft op de noodzakelijke absolute vermindering van dieraantallen waar het klimaat, de natuur en het milieu om schreeuwt? Zo nee, hoe valt volgens uw college het ene dan met het andere te rijmen? Zo ja, welke beleidsinstrumenten kan de provincie inzetten om 'slim' gebruik van emissiearme technieken een halt toe te roepen, en bent u daartoe bereid?

Antwoord: In de aanpak die ten grondslag ligt om de wettelijke eisen uit de Wet stikstofreductie en natuurherstel (Wsn) zet het Rijk in op zowel emissiereductie via verschoning als via sanering. Dat laatste wordt groots op ingezet via de regeling gerichte opkoop veehouderijen en de landelijke beëindigingsregeling veehouderij. Het schrappen van bijvoorbeeld fosfaatrechten is opgenomen als voorwaarde bij de gerichte opkoopregeling, waardoor een permanente afname van de veestapel wordt gegarandeerd. Het is daarnaast wenselijk de resterende veestapel zo emissiearm mogelijk te krijgen. Hiertoe dient de stimulatie van emissiearme technieken. Dit blijft onverminderd relevant, ook indien de behaalde reductie uiteindelijk iets beperkter mocht blijken.